

Op te bergen
in de band van
15 december 2004

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit

gehouden op 22 november 2004

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling agenda	2
Verslag vorige vergadering	2
Ingekomen stukken	2
Rondvraag	3
IPO-aangelegenheden	8
Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam OV-bureau van de gemeenten Groningen en de provincies Groningen en Drenthe; statenstuk 2004-160	8
Bestemmingsplan Santbrincke van de gemeente Hoogeveen	14
Sluiting	17
Toezeggingen	18

STATENCOMMISSIE RUIMTE, INFRASTRUCTUUR EN MOBILITEIT

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, gehouden op 22 november 2004 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

A. Lanting (voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
N.B. Bossina (VVD)
A. Faber (CDA)
A. Haar (D66)
J. Haikens (VVD)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
C.D. de Jong (Fractie De Jong)
K. Jonker (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
E. Olij (PvdA)
A.G.H. Peters (CDA)
B. Popken (OPD)
J. Slagter (PvdA)
K.H. Smidt (VVD)
mevrouw G. Timmer-Rijkeboer (D66)
A. Wendt (ChristenUnie)
G. Wieringa (Drents Belang)
J. Zweens (PvdA)

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

F. Harleman (GroenLinks)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER merkt op dat de heer Faber voor het laatst in deze commissievergadering aanwezig is. Hij dankt de heer Faber voor zijn inzet in deze commissie, aangezien hij al heel lang in deze commissie actief is geweest. Het officiële afscheid van de heer Faber uit de staten volgt op 15 december 2004.

De heer FABER dankt de voorzitter voor diens vriendelijke woorden. Op 15 december 2004 neemt spreker officieel afscheid van de staten en dan zal hij de staten ook toespreken.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

4. Verslag vergaderingen 6 oktober 2004 en 11 oktober 2004

De heer WIERINGA heeft een vraag over het verslag van 11 oktober 2004. In dat verslag staat een toezegging van de heer Swierstra op pagina 24 en daar heeft spreker nog niets over gehoord. De vraag gaat over de apparaatskosten van het ambtelijk apparaat voor het Programma bereikbaarheid. Deze vraag zou worden beantwoord vóór de eerstvolgende commissievergadering Bestuur, Financiën en Economie (BFE).

De VOORZITTER vraagt of de heer Wieringa wel akkoord gaat met de tekst van de verslagen, want de vraag die de heer Wieringa stelt is een vraag naar aanleiding van de inhoud van een van de verslagen.

De heer WIERINGA antwoordt met de tekst van de verslagen in te stemmen.

Zonder op- of aanmerkingen worden de verslagen goedgekeurd en vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De VOORZITTER merkt op dat er een brief is ontvangen van de gemeente De Wolden. De Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM) is samen met de Statencommissie Cultuur en Welzijn op excursie geweest en naar aanleiding van die excursie heeft deze gemeente de provincie een vraag voorgelegd omtrent knelpunten ten aanzien van drie woningen. Deze brief is naar de Statencommissies RIM en Cultuur en Welzijn gezonden. Op 17 november 2004 is deze brief in de Statencommissie Cultuur en Welzijn besproken en toen is gezegd dat de brief eigenlijk alleen maar over de woningen gaat, wat onder de Statencommissie RIM valt. Spreker stelt voor om deze brief op de agenda van de Statencommissie RIM van 17 januari 2004 te zetten.

De COMMISSIE stemt hier unaniem mee in.

De heer SLAGTER heeft een vraag over stuk A2 met betrekking tot de gebundelde doeluitkering (GDU). Nu de brede doeluitkering (BDU) geactiveerd gaat worden, is zijn vraag hoe het beleid eruit gaat zien. Spreker heeft begrepen dat er over een aantal jaren een opbouw zal plaatsvinden, maar als hij ziet dat in het Provinciaal Verkeer en Vervoer Beraad (PVVB) een amendement wordt opgesteld, dan kan hij zich voorstellen dat de commissie daaraan voorafgaand een gesprek wil hebben met de gedeputeerde over dit punt. Het punt dat hij daaraan koppelen wil is dat met betrekking tot dit punt in het overzicht van de GDU van dit jaar helemaal geen uitgaven zijn opgenomen. Hoe wordt er voortaan met die gelden omgegaan?

De VOORZITTER constateert dat de heer Swierstra nog niet aanwezig is. Hij stelt voor om deze vraag straks te beantwoorden als de heer Swierstra aanwezig is. Lukt dit niet, dan kan de vraag in de volgende vergadering van de Statencommissie RIM aan de orde worden gesteld.

Voor het overige zijn er geen op- of aanmerkingen naar aanleiding van de lijst van ingekomen stukken.

6. Rondvraag

De heer SMIDT is benieuwd naar de voortgang van het dossier Bewoning recreatieverblijven. In de bestuursopdracht van Provinciaal omgevingsplan (POP) II is duidelijk aangegeven dat permanente bewoning van recreatieverblijven ongewenst is. Als er wordt gekeken welk beleid eruit voortvloeit vanuit POP II dan is het niet helemaal duidelijk hoe dit wordt aangepakt. Landelijk is het probleem bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) aangekaart. Er ligt een afspraak met het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten dat aan het einde van dit jaar er beleid zal moeten liggen ten aanzien van onrechtmatig bewoonde woningen. Ondertussen is er een tussenrapportage van de inspectie van 24 september 2004 verschenen, waaruit blijkt dat de provincie Drenthe nog geen standpunt heeft ontwikkeld hoe om te gaan met het verruimde rijksbeleid. Uit het rapport bleek dat er maar acht gemeenten in Drenthe hadden gerapporteerd en geen van die gemeenten was tot beleid gekomen. Hoe is de stand van zaken op dit moment? Is er ondertussen beleid ontwikkeld door de provincie en zo ja, hoe luidt dit beleid? Zo neen, lukt dit nog voor het einde van het jaar? Is er overleg geweest tussen provincie en gemeenten? Hebben ondertussen alle gemeenten wel gerapporteerd? Hebben alle gemeenten ondertussen beleid ontwikkeld? Blijkt daaruit dat er behoefte is aan bestemmingswijzigingen? Als dat zo is, welke problemen verwacht de provincie daar dan mee? Om hoeveel verblijven gaat het dan ongeveer? Het is ook interessant om te weten hoe de provincie denkt om te gaan met de kwestie van de contingenten op het moment dat er sprake is van bestemmingswijzigingen van recreatiewoningen. Als er bestemmingswijzigingen plaats moeten vinden, leidt dat dan nog tot wijziging van het POP? Wat gaat de provincie Drenthe doen aan de handhaving op dit vlak?

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het beleid ten aanzien van de permanente bewoning van recreatiewoningen is vastgelegd in het POP. Dat betekent dat de provincie zeer terughoudend omgaat met het toestaan van permanente bewoning van recreatiewoningen. Het Ministerie van VROM heeft inderdaad meer ruimte geboden en dat betekent dus ook dat het Ministerie van VROM aan

de gemeenten heeft gevraagd om te rapporteren hoe hiermee wordt omgegaan. De provincie heeft dit afgewacht en nu blijkt dat niet alle gemeenten hebben gerapporteerd. Vervolgens heeft de provincie zelf ook een inventarisatie gedaan om te kijken waar er wel en waar er geen omzetting aan de orde is. De provincie heeft tot 31 december 2004 de tijd om te reageren en zal ook voor het einde van dit jaar reageren. Inmiddels heeft de provincie de gemeenten die nog niet hebben gereageerd, informeel laten weten dat zo spoedig mogelijk de stand van zaken in de desbetreffende gemeente bekend moet worden gemaakt. Er vindt hierover dus overleg plaats tussen provincie en gemeenten. Dat overleg is zowel ambtelijk als bestuurlijk zeer intensief. Twee provinciale ambtenaren hebben in een werkgroep deelgenomen en die werkgroep is uiteindelijk tot de conclusie gekomen dat er per gemeente maatwerk dient te worden geleverd en dat iedere gemeente individueel haar afweging maakt. Van de twaalf gemeenten hebben er op dit moment vier nog niet gerapporteerd, maar die rapportage is wel in aantocht. Nog niet alle gemeenten hebben op dit gebied beleid ontwikkeld, maar er is één gemeente die er echt uitspringt en dat is Borger-Odoorn. Deze gemeente heeft heel duidelijk aangegeven dat zij koerst op handhaving van het bestemmingsplan en in slechts een enkel geval een persoonsgebonden beschikking zal afgeven. Het beleid is dus in het POP helder geformuleerd en dat betekent dat slechts zeer terughoudend wordt omgegaan met bestemmingsplanwijzigingen. Er zijn gemeenten die menen toch in aanmerking te komen voor een bestemmingsplanwijziging of althans daarvoor in aanmerking willen komen. Het college is op dit moment bezig om te inventariseren waar dat is en de reden waarom de gemeenten het bestemmingsplan willen wijzigen. Spreekster hoopt binnen nu en een paar weken duidelijkheid te krijgen in de lijn die het college wil voeren en deze dan naar buiten te kunnen brengen. In totaal gaat het om 265 recreatieverblijven, verspreid over vier gemeenten. Verder is gevraagd hoe de provincie omgaat met de contingenten. Het college is hier nog niet uit, maar is hierover in gesprek met de gemeenten. Er zijn ook gemeenten die aangeven dat zij daar op een bepaalde manier mee om willen gaan. Daarover is de provincie in gesprek en spreekster hoopt aan het einde van volgende week de gesprekken afgerond te hebben en dan met een voorstel in het college

te kunnen komen. Op de vraag of dit leidt tot een noodzaak om af te wijken van het POP antwoordt spreekster dat als dit leidt tot een afwijkingsprocedure dit inderdaad aan deze commissie en de staten voorgelegd zal worden. Wellicht zou dit nodig kunnen zijn, maar daar loopt spreekster nu nog niet op vooruit. Ten aanzien van de handhaving geeft spreekster aan dat de provincie handhaving zal stimuleren. Handhaving is echter een verantwoordelijkheid van de gemeenten en de provincie zal uitdrukkelijk, daar waar het gaat om het realiseren van nieuwe recreatiecomplexen, de eis en voorwaarde stellen dat er niet permanent gewoond kan en mag worden. Wat dat betreft weet iedereen dat er heel veel op de gemeenten afkomt. Handhaving is altijd al een groot probleem geweest. Ook die gemeenten die een persoonsgebonden beschikking willen afgeven hebben dan het probleem van de handhaving en de provincie wil op alle mogelijke manieren stimuleren dat dit inderdaad gaat gebeuren. De vraag is ook nog gesteld welke problemen de provincie kan verwachten. Daar wil spreekster niet op vooruitlopen, maar de gemeenten krijgen een groot handhavingstraject uit te voeren en dat is een grote zorg. Die zorg deelt spreekster met de gemeenten.

De heer SMIDT vraagt of het zo is dat de provincie Drenthe er bewust voor kiest om zo minimaal mogelijk gebruik te maken van het verruimde beleid van het Rijk.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat die conclusie juist is, want dit staat ook in het POP. De provincie gaat zeer terughoudend om met permanente bewoning en de conclusie is juist dat er sprake moet zijn van een wel heel grote uitzonderlijke situatie om dit anders te laten worden.

De heer SLAGTER heeft nota genomen van de nieuwe huurbeleidsvoorstellen van minister Dekker. De hoofdmoot daarvan is het loslaten van de huurprijzen van een vierde deel van de totale voorraad aan huurwoningen. Het doel daarvan is om extra huuropbrengsten naar de corporaties te laten vloeien die dan de opdracht krijgen om daarvoor nieuwe woningen te bouwen. Om het gesprek alvast in Drenthe op gang te brengen, heeft hij daarover een zestal vragen. Heeft het college kennisgenomen van het nieuwe huurbeleid van minister Dekker en hoe schat het

college in dat dit uitpakt in Drenthe? Is het college met spreker van mening dat dit nieuwe huurbeleid ondoordacht is? Vooral mensen met een inkomen dat rond de ziekenfondsgrens zit dreigen hiervan de dupe te worden. Hebben woningbouwcorporaties in Drenthe deze huurverhogingen wel nodig? Woningbouwcorporaties moeten investeren. Dat dit volgens minister Dekker onvoldoende gebeurt, heeft volgens spreker niet te maken met de financiële mogelijkheden van die corporaties, want deze zijn in Drenthe ruim voldoende. Hij vindt dan ook dat huurders van die maatregelen niet de dupe mogen worden. Het lijkt hem beter om iets te doen aan de belemmeringen die er zijn, zoals grondtekort. Kan het college daar nog iets aan doen? Vele woningbouwcorporaties, huurdersverenigingen en lokale bestuurders komen inmiddels in actie tegen het nieuwe huurbeleid. Hoe staat de gedeputeerde hier tegenover? Op 15 december 2004 wil de PvdA een oproep in de staten doen om de woningbouwcorporaties te vragen het nieuwe huurbeleid niet te volgen en de huurverhogingen in Drenthe de komende jaren meer in evenwicht te brengen met de inflatie.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het college uiteraard kennis heeft genomen van het nieuwe huurbeleid van de minister, want de kranten staan er de afgelopen weken bol van. Op de vraag wat het effect is in Drenthe, antwoordt spreekster dat zij zo haar contacten heeft met verschillende woningcorporaties. Wat spreekster te horen krijgt is dat daar wordt gedacht dat er weinig ruimte in Drenthe is om dit beleid ten uitvoer te brengen, temeer omdat de corporaties voorzien dat er enorm veel nieuwe leegstand door zal ontstaan. Verder zijn er een paar corporaties die een onderzoek hebben ingesteld om vooral de effecten in Drenthe te meten. Onderzoek is helaas nog niet afgerond en de resultaten zijn nog niet openbaar, dus spreekster kan nog niet concreet zeggen wat het onderzoek oplevert, maar de verwachting is dat er weinig ruimte is in Drenthe voor dit nieuwe beleid. Het zijn de woorden van de heer Slagter, die stelt dat het nieuwe huurbeleid ondoordacht is en dat mensen rond de ziekenfondsgrens er de dupe van dreigen te worden. Spreekster zou het woord ondoordacht niet in haar mond willen nemen. Als het gaat om de zorg voor bepaalde groepen in deze samenleving, dan onderschrijft zij die van harte, omdat zij zich er ook ernstig zorgen over maakt. Dan gaat het niet alleen om deze

huurverhoging maar om een cumulatie van allerlei factoren, zoals de waterschapslasten, de gemeentelijke belastingen, de energienota, enzovoort. Daar maakt spreekster zich ernstig zorgen over en dat is volstrekt helder. Spreekster weet dat er in Drenthe sprake is van woningbouwcorporaties die heel goed bij kas zitten. Zij heeft ook begrepen dat de corporaties sluitende afspraken hebben gemaakt over de opgave die er moet worden gerealiseerd en de kritiek die de corporaties op VROM hebben is dat het ministerie eens in eigen huis moet kijken naar de regelgeving die daar aan de orde is. Het ministerie zou daar iets aan moeten doen. Kortom, spreekster heeft niet het gevoel dat door deze huurverhoging de corporaties beter in staat worden gesteld om te gaan bouwen, want die mogelijkheden hebben de corporaties nu ook. Dat woningbouwcorporaties moeten investeren is iets wat zonder meer klopt, dus landelijk gezien heeft de minister volstrekt gelijk. De woningbouwcorporaties moeten en willen ook investeren. Dat dit onvoldoende gebeurt, heeft ook andere oorzaken en daar is in de provincie al vaker over gesproken, maar het lijkt spreekster dat dit niet alleen kan worden opgelost door de huren te verhogen. Dat veel corporaties en huurdersverenigingen in actie komen, heeft spreekster geconstateerd. Een ieder die vindt dat hiertegen in actie gekomen moet worden doet er goed aan dat ook inderdaad te doen. Spreekster heeft ook een achterban waarmee zij in gesprek is over dergelijke zaken, dus zij raadt iedereen aan die vindt dat de liberalisering van de huurmarkt op een andere wijze plaats zou moeten vinden, hiertegen in het geweer te komen. De provincie is er echter niet voor nodig om dit beleid ten uitvoer te brengen. Strikt formeel heeft de provincie namelijk geen taken als het gaat om huren. Als het gaat om de woonplannen wil de provincie absoluut sluitende afspraken met de gemeenten maken in het kader van prestatieafspraken die de gemeenten met de woningbouwcorporatie wil maken, in het bijzonder als het gaat om sociale woningbouw. Via die lijn zal de provincie daar zeker haar invloed doen aanwenden.

De heer HAIKENS merkt op dat de vragen van de heer Slagter een behoorlijk negatieve toonzetting hebben. Spreker weet onvoldoende wat precies de gevolgen zijn voor bepaalde inkomensgroepen van het nieuw ingezette huurbeleid van minister Dekker. Bij die voorstellen kan iedereen een eigen

interpretatie geven en dat heeft hij dit weekend ook meerdere mensen horen doen. Er zijn mensen die dit beleid veroordelen, maar hij heeft ook mensen gehoord die dit omarmen, vanwege het feit dat veel mensen met hoge inkomens in veel te goedkope huurwoningen zitten. Dat zal de heer Slagter ongetwijfeld met spreker eens zijn en de centrale doelstelling van mevrouw Dekker is om te zorgen voor meer doorstroming op de huurmarkt. Op dit moment kan spreker voor zichzelf nog onvoldoende de strekking van deze maatregelen inschatten om nu al in deze commissie op dezelfde manier als de heer Slagter de maatregelen van minister Dekker te kwalificeren. Op voorhand verdienen die maatregelen een dergelijke negatieve insteek niet. Op de kwalificatie die de heer Slagter eraan geeft, komt hij op 15 december 2004 terug.

De heer DE JONG valt het op dat de PvdA is geschrokken van het feit dat er loonpolitiek wordt bedreven door middel van huurprijzen. Dat is iets wat de PvdA in het verleden wel altijd heeft aangehangen. Ook hij vraagt of mevrouw Haarsma bereid is om met een scheef oog te kijken naar loonpolitiek als het gaat om huurprijsvaststelling. Dat lijkt hem wel interessant.

De heer SLAGTER antwoordt dat het de minister erom is te doen om de bouw van huurwoningen op te stuwen. Het punt is dat zij de financiering daarvan via de huurders wil laten lopen en daardoor komt een bepaalde huurdersgroep in de knel. Hij is het ermee eens dat de woningbouw dient te worden opgestuwd. Dat sommige huurdersverenigingen en woningbouwcorporaties nu ook protesteren verwondert spreker soms ook wel, omdat in bestemmingsplannen en nieuwbouwplannen van gemeenten de sociale woningbouw toch een minimale plaats krijgt, dus daar zit best een frictie in. De gevolgen voor de genoemde inkomensgroep spelen wel mee, zoals de heer De Jong zegt. Dat deze oplossing van de minister het zogenaamde "scheef wonen" gaat oplossen, denkt spreker niet. Mensen die scheef wonen blijven namelijk steeds in de gaten houden hoe lang zij zo kunnen blijven wonen als zij op dit moment doen en pas tot koop van een woning zullen overgaan als dat financieel gezien aantrekkelijker wordt dan het blijven wonen in een goedkope huurwoning. Dit is dan ook niet de groep die hier het eerst in het gedrang komt, want dat zijn de mensen die in ieder geval al geen woning kun-

nen kopen en dat ook niet onder de nieuwe omstandigheden kunnen doen, terwijl zij nu wel ineens een forse huurverhoging voor de kiezen krijgen. Bovendien worden er de komende jaren qua huurverhoging al behoorlijke stappen genomen. De zorg van spreker voor deze doelgroep komt niet helemaal uit de lucht vallen en zijn in steek is dan ook niet alleen maar negatief. Dat laat echter onverlet dat hij grote zorgen heeft op dit punt.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij op dit moment geen discussie wil beginnen over inkomenspolitiek. De heer De Jong weet ook heel goed hoe de provincie met haar woonplannen omgaat, maar daarin kan de inkomenspolitiek maar niet zo zonder meer een plaats krijgen. Het is wel een boeiende en interessante discussie, vooral als het gaat om "scheef wonen" en dergelijke zaken. Op 15 december 2004 kan daar verder over worden gediscussieerd.

De heer LANGENKAMP vraagt zich af wat er op 15 december 2004 eigenlijk wordt besproken. De heer Slagter heeft aangegeven dan met een motie te willen komen. Blijft dat overeind of wordt het een ingekomen punt? Wat wordt het eigenlijk?

De heer SLAGTER merkt op hierover te willen nadenken, maar hij komt erop terug.

De heer WIERINGA merkt op dat op 22 september 2004 een meedenkbijeenkomst is gehouden over het programma van eisen met betrekking tot de Zuiderzeelijn. Op deze bijeenkomst zijn er meerdere suggesties gedaan ten aanzien van de Zuiderzeelijn. De toezegging was dat deze opmerkingen meegenomen zouden worden in de verslagen van Traffic-test. Deze toezeggingen zijn tot op heden niet nagekomen en daarom zijn er op 2 oktober 2004 door burgers e-mails verzonden aan de provincie Drenthe. Tot op heden is er op deze e-mails nog geen antwoord gekomen. Waarom worden die e-mails van de betrokken burgers niet binnen de gestelde termijnen door het college beantwoord? Welke stappen onderneemt het college om die e-mails wel tijdig en correct te beantwoorden? Waarom worden deze brieven niet naar de staten en de commissie gezonden?

De heer SWIERSTRA houdt zich aan alle afspraken die gelden voor procedures rondom de Zuiderzeelijn, dus ook aan de manier waarop het programma van eisen tot stand komt. Daarbij wordt de inbreng tijdens de meedenkbijeenkomst betrokken. Dat geldt ook voor de tijdschema's die daarvoor zijn afgesproken. Zodra die verstreken zijn kan de commissie de desbetreffende stukken tegemoet zien. Als dat niet op tijd gebeurt, zijn er externe oorzaken waardoor dit enigszins vertraagd wordt. E-mails van burgers op dit terrein heeft spreker niet gezien, dus hij weet ook niet waarom die op dit moment niet beantwoord zijn. Hij zal ernaar vragen.

De heer WIERINGA vraagt of die e-mails dan niet binnen zes weken beantwoord moeten zijn, want nu horen burgers helemaal niets en hebben het gevoel niet serieus genomen te worden en dat hun inbreng tussen wal en schip raakt.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat het college op alle vragen ingaat en alles buitengewoon zorgvuldig afhandelt. De heer Wieringa heeft de burgers ongetwijfeld gerustgesteld dat ieders inbreng serieus wordt genomen en betrokken wordt bij het programma van eisen. Meer kan spreker er niet van zeggen. Hij heeft die e-mails van burgers, verzonden naar aanleiding van het programma van eisen voor de Zuiderzeelijn, namelijk niet gezien en zegt toe dat hij ernaar zal vragen.

De heer WIERINGA kan die burgers niet gerust stellen, omdat die e-mails tot op heden niet zijn beantwoord. Hij vraagt de burger serieus te nemen en tijdig antwoord te geven op brieven en e-mails of desnoods eerst een ontvangstbevestiging te sturen.

De voorzitter verzoekt de heer Swierstra alsnog te reageren op de door de heer Slagter bij agenda-punt 5 gestelde vraag over de GDU.

De heer SLAGTER licht zijn vraag toe en merkt op dat hij zojuist heeft gerefereerd aan de brief die gaat over de BDU. Diverse budgetten zijn nu samengevoegd en het is de bedoeling dat de overheid daar flexibel mee om kan gaan. Hij leest in de brief dat daarvan in de komende jaren weinig sprake zal zijn omdat bepaalde uitgaven vastliggen, maar op den duur zal er meer vrijheid komen. Daar wordt ook een reglement voor opge-

steld, tenminste daarnaar wordt verwezen in de PVVP. Zijn vraag is wat daarin de positie van de staten is, want hij vindt het van belang om daar gezamenlijk eens over te praten zonder dat dit onderwerp verweven in de begroting moet worden teruggezocht. De cofinanciering bij die BDU werkt op zich niet, want geen enkele gemeente voert de plannen uit die gekoppeld zijn aan die cofinanciering. Op het overzicht ziet spreker namelijk allemaal nullen staan, maar wellicht dat de gedeputeerde meer informatie heeft? Spreker vraagt zich af of die cofinanciering zo blijft bestaan of dat de provincie daar binnen de nieuwe regeling meer vrijheid in krijgt.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat de verschillende stromen van rijksfinancieringen voor fietsverkeer, autoverkeer, openbaar vervoer (OV), infrastructuur en dergelijke, die oorspronkelijk allemaal in schotten in de GDU zaten, nu alle bij elkaar zijn gevoegd in de BDU. Dat betekent dat de provincie in principe de vrijheid heeft om zelf uit te maken of het aan autoverkeer wordt uitgegeven, aan bushaltes, aan gewone infrastructuur, rotondes of fietsverkeer en dergelijke. Daar zal zoveel mogelijk gebruik van worden gemaakt, om daarmee te zorgen dat er samen met de gemeenten wordt ingezet op integrale projecten. Ten aanzien van het OV is dat wat lastiger omdat de provincie de komende jaren vastzit aan de bedragen die zijn aanbesteed. Dit is ook al afgesproken met aannemers, dus in die plannen kan niet zomaar worden geschoven. Ook een afzonderlijk punt is het bedrag van de oorspronkelijke regionale organen verkeersveiligheid. Daarvoor kwam een bedrag van € 450.000,-- als apart budget binnen bij de provincie en dit was bedoeld voor gedragsbeïnvloeding en flankerend beleid. Met de gemeenten samen is in het verkeers- en vervoersbeleid afgesproken dat die laatste post de komende jaren overeind wordt gehouden om daarmee zeker te stellen dat er een behoorlijke inzet zal plaatsvinden op gedragsbeïnvloeding. De provincie doet dat op een manier waarmee de gemeenten worden gedwongen tot cofinanciering, want de provincie vindt dat daar een belangrijke verantwoordelijkheid voor de gemeenten zelf ligt. Het gaat namelijk vaak om gemeentelijk verkeer. Daar worden projectplannen voor gemaakt en een heel systeem om met de gemeenten samen dit gebiedsgericht met de gemeenten op te vullen. Daar worden vrijwilligersorganisaties, als 3VO en der-

gelijke, bij betrokken. In principe heeft de provincie echter ook de mogelijkheid om er allemaal rotondes van aan te leggen. Er is ook de mogelijkheid om te zeggen dat er helemaal geen rotondes meer worden aangelegd en dat al het geld wordt ingezet op gedragbeïnvloedingsmaatregelen. Dat doet de provincie dus niet, maar gaat voort op het inzetten op deze lijn. Ten aanzien van het OV geldt hetzelfde, want daarover ontstaat op termijn ook een discussie. Hoeveel wil de provincie nu besteden aan OV en waar wordt de grens gelegd tussen enerzijds het grote OV-budget en anderzijds de infrastructuur en dergelijke? Die discussie zal gevoerd moeten worden, althans bij de basis daarvan zullen de staten betrokken moeten worden. De gelegenheid wordt daartoe geboden bij de bespreking van het Provinciaal verkeers- en vervoersplan, want daarin zullen de hoofdlijnen en de kaders moeten worden aangegeven van waaraan het OV moet voldoen. Ten aanzien van de nullen in het overzicht op dit moment, merkt spreker op dat dit altijd het lastige van technische overzichten is. De nullen zijn namelijk projecten die op dit moment worden uitgevoerd, maar de afrekening daarvan komt pas nadat de laatste steen gelegd is en de accountantsverklaring is afgegeven. Dat duurt altijd nog tot een hele tijd daarna. Zo staat er een rotonde op in Assen die er nu al ligt en zo geldt het ook voor de andere projecten, namelijk dat zij in uitvoering zijn. De projecten voor dit jaar en volgend jaar zijn allemaal harde projecten en daar waar zich bij projecten planologisch obstakels voordoen of een gemeente de cofinanciering niet regelt, wordt dat vroegtijdig geconstateerd in het PVVB. Op zo'n moment zal er een reserveproject uitgevoerd gaan worden, want er moet gewoon met dat geld gewerkt worden aangezien het daarvoor ter beschikking is gesteld.

De heer WIERINGA vraagt hoe het zit met de toezegging van de heer Swierstra in de vergadering van 11 oktober 2004 over de apparaatskosten van het Programma bereikbaarheid.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat deze toezegging zal worden nagekomen. De heer Wieringa is namelijk nog veel meer op zijn wenken bediend, want hierover zou informatie worden verstrekt aan de Statencommissie BFE vóór de begrotingsbehandeling. De begroting is inmiddels vastgesteld en de apparaatskosten van het

Programma bereikbaarheid zijn in de Statencommissie BFE aan de orde geweest. Er is namelijk een uitvoerige brief van het college aan die commissie gezonden over allerlei mogelijke technische punten.

7. IPO-aangelegenheden

Er zijn geen op- of aanmerkingen naar aanleiding van IPO-aangelegenheden.

8. Statenstuk 2004-160; Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam OV-bureau van de gemeente Groningen en de provincies Groningen en Drenthe

De heer BAAS heeft met deze regeling geen problemen. Hij is er ook voor om het stuk vast te stellen. Wel heeft hij nog een aantal vragen. Spreker leest nadrukkelijk in de inleiding dat er nog geen vestigingsplaats is geregeld. Het kan dus zijn dat het artikel op dat punt nog moet worden aangepast en dat er misschien eerst tijdelijk een andere zin komt te staan, maar toch staat Groningen er al wel zo in genoemd. Betekent dat een voorzetje dat het toch eigenlijk Groningen moet worden maar dat bijvoorbeeld het kantoorgebouw nog niet is gehuurd? Op dat punt vraagt hij om duidelijkheid. Een tweede punt heeft te maken met de toelichting op pagina 11 van het stuk. Daar zit hij met de vraag hoe het zit met de positie van de gemeente Groningen. Spreker leest op pagina 11 op het midden van die bladzijde dat de werkzaamheden van het OV-bureau tot de competentie van het college van gedeputeerde staten behoren en te lezen is dan ook dat de staten van Drenthe en Groningen dat budget vaststellen. Straks zitten er in het dagelijks en algemeen bestuur wel leden van het gemeentebestuur van Groningen. Deze hebben op dit punt geen competentie, maar stemmen en beslissen wel mee. Hoe zit dat precies? Is er al duidelijkheid welke collegeleden van deze provincie in het algemeen bestuur zitting zullen hebben?

De heer PETERS heeft deze zomer over het OV-bureau gesproken in de commissie en later in de staten. Eigenlijk is nu opgeschreven wat er toen is afgesproken. De CDA-fractie kan zich daarin vinden en hij is nieuwsgierig hoe het zich zal gaan ontwikkelen. Nu is al te zien dat er wordt gewerkt aan een aantal activiteiten. Na twee jaar wordt er geëvalueerd en er moet het OV-bureau tijd wor-

den geboden om te kunnen werken, maar twee jaar is misschien wel een te lange periode voor een evaluatie.

De heer BOSSINA is tevreden dat er gekozen is voor een openbaar lichaam, want dat heeft rechtspersoonlijkheid en kan slagvaardig optreden. Dat wil niet zeggen dat de staten aan de zijlijn moeten staan, want jaarlijks wordt de begroting van het OV-bureau door de staten goedgekeurd. In de stukken staat dat bij zaken die grote bestuurlijke of maatschappelijke gevolgen hebben, eerst de staten aan bod zijn. Spreker vraagt aan welke gevallen er dan gedacht moet worden. Welke gewichtige zaken worden eerst aan de staten voorgelegd? In de stukken staat verder te lezen dat voorlopig is gekozen om alleen het bus- en autovervoer in deze regeling onder te brengen. De vraag die daaraan kan worden gekoppeld is wat er besloten is om er niet in onder te brengen? In het verlengde daarvan vraagt hij of er iets is te zeggen over de termijn waarbinnen het OV-bureau iets zou kunnen gaan zeggen over het spoorvervoer. Artikel 30, punt 2, baart spreker enige zorgen. Daar wordt namelijk gesproken over de mogelijke uittreding van een van de partners uit het samenwerkingsverband. Daar wordt aangehaald dat partijen er met elkaar maar uit moeten komen, zonder dat er duidelijke richtlijnen worden gegeven. Uittreding kan op termijn heel lastig worden gemaakt. Wat is de motivatie erachter om dit zo vaag te formuleren? Zou het ook anders kunnen? Een ander punt is dat vanuit de OV-specialisten van de samenstellende overheden een nieuw bureau is gevormd. Te verwachten zou zijn dat één apparaat goedkoper zou kunnen werken dan de drie verschillende OV-bureaus. Toch staat er in het stuk dat er wordt gestreefd naar een budgettair neutraal verloop. De VVD vindt dat er een inspanningsverplichting zou moeten zijn om de totale loonsom op termijn naar beneden te brengen. Verder heeft hij vertrouwen in het OV-bureau dat voortvarend van start is gegaan en hij denkt dat een periode van twee jaar om te evalueren voldoende is.

Mevrouw TIMMER is tevreden en is na de voorbereidingstijd nu toe aan de bespreking en vaststelling van de gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam OV-bureau. In haar achterban wordt wel eens gemord over de vertegenwoordiging in deze lichamen en dat mensen niet rechtstreeks

gekozen worden, maar via een getrappt systeem in het bestuur komen. Bij lezing van het stuk denkt zij dat daar ten aanzien van het afleggen van verantwoording en het stellen van vragen, voldoende aan tegemoet wordt gekomen. Naar aanleiding van het punt op pagina 11, dat ook de heer Bossina heeft genoemd, namelijk dat het bestuur bij beslissingen die grote maatschappelijke gevolgen hebben pas een besluit neemt na het bespreken hiervan in de colleges, de raad en provinciale staten, vraagt zij zich af of deze zinsnede slaat op de vaststelling van het OV-budget en het toetreden van eventuele andere partners in deze regeling. Of zijn er nog andere dingen waaraan daarbij gedacht moet worden?

De heer DE JONG is content met het voorliggende stuk. De term openbaar lichaam is wat merkwaardig, maar over de openbaarheid maakt hij zich ook wel wat zorgen. Voor de rest heeft de heer Baas al gesproken over de vestigingsplaats, maar spreker pleit er met name voor om het OV-bureau in Assen te vestigen. Voor de rest doet het hem deugd dat het OV-bureau contacten met de Nederlandse Spoorwegen zal hebben, zodat er een samenhangend geheel gesmeed kan worden als er concessies worden aanbesteed. Spreker hoopt dat er vaker geëvalueerd zal worden dan eens per twee jaar. Waarom is er eigenlijk voor twee jaar gekozen?

De heer POPKEN merkt op dat dit punt zijn instemming heeft. Het vormt een bundeling van inzichten voor het noorden des lands, waardoor de zaak beter in de hand kan worden gehouden. Wel heeft hij een aantal vragen. Spreker heeft het idee dat als er van drie bureaus naar één wordt overgegaan, het geheel voor minder geld moet kunnen. Het bevreemdt hem dan ook dat de gehele operatie toch budgettair neutraal zal verlopen. Het samenbrengen van het personeelsbestand van drie bureaus in één bureau moet toch efficiencyvoordelen opleveren? Als het personeelsbestand dat daar nu bij betrokken is in zijn voltalligheid overgaat, dan zou het misschien budgettair neutraal kunnen, maar als er minder mensen overgaan, wat gebeurt er dan met de mensen die eventueel niet overgaan? In artikel 23 staat dat een directeur van een OV-bureau moet functioneren als de secretaris van een bestuursorgaan. Wiens brood men eet, wiens woord men spreekt, zou hier wellicht op zijn plaats zijn. Hij is

erg benieuwd waarom er voor deze constructie is gekozen. Met betrekking tot de samenwerking in het kader van het spoorvervoer, is hij ook benieuwd wat daar precies op den duur uit zal voortkomen. In het stuk is het misschien wat verdekt opgesteld, maar hoe zal er door het OV-bureau worden omgegaan met belangenverenigingen? Maakt het OV-bureau straks ook gebruik van de inzichten die bij die belangenverenigingen bestaan?

De heer WIERINGA merkt op dat bovenaan pagina 1 een foutje staat, want hierin moet ook de provincie Groningen vermeld worden. Op dit moment worden mogelijke vestigingslocaties in Groningen en Assen onderzocht en met elkaar vergeleken, maar in artikel 3 wordt vestigingsplaats Groningen al vermeld. Kan de gedeputeerde uitleggen wat nu juist is? Drents Belang wil graag inzicht in de wijze waarop de mogelijkheden voor verschillende locaties in Assen en Groningen zijn onderzocht en onderling vergeleken.

De heer SLAGTER merkt op dat deze materie dit jaar al eens eerder besproken is en daar bestaat volgens spreker wel eenstemmigheid over. Hij heeft toch nog een aantal vragen. Ten aanzien van de samenstelling van het algemeen bestuur wordt vermeld dat de portefeuillehouders daarin zitting nemen. Elk bestuursorgaan mag drie bestuurders naar voren schuiven, dus spreker is benieuwd hoe de procedure bij de andere twee gaat verlopen. Er wordt in een deel gesproken over de vormen van OV die onder het OV-bureau gaan vallen en er wordt een verkenning gemaakt van mogelijke opties. Hij vraagt hoe breed het zoekterrein gaat worden binnen de modaliteiten van Drenthe die wellicht onder het OV-bureau gaan vallen. Er wordt ook gesproken over het ambtelijk apparaat. Hoe ver is de invulling daarvan gevorderd als er 1 januari 2005 wordt gepasseerd? Ten aanzien van de relatie tussen de staten en de gemeenschappelijke regeling wordt er gesproken over de raden die een zienswijze mogen indienen. Op zich is dat heel positief als de gemeenteraad en de beide staten het onderling eens zijn, maar stel dat dit het niet geval is, hoe werkt een dergelijke zienswijze dan uit? Gaat dat dan ook naar zwaarte en gewicht? Bepaalde besluiten met grote maatschappelijke en bestuurlijke gevolgen worden aan de provincie voorgelegd. Welke criteria gelden daarvoor, zodat de staten

bepaalde zaken wellicht in de gaten kunnen houden? Wel wordt genoemd dat de staten een kaderstellende bevoegdheid hebben en hij mist daarin de communicatie tussen de staten en het algemeen bestuur. Verder lijkt het terugbrengen van drie OV-organen naar één OV-bureau hem goedkoper, dus hij vraagt ook waarom er dan toch wordt opgemerkt dat de verwachting is dat het budgettair neutraal gaat verlopen.

De heer SWIERSTRA constateert in grote lijnen instemming met dit stuk. Dat doet hem deugd, want dat betekent dat er binnenkort kan worden gestart met het hele verhaal op een andere manier dan de projectorganisatie op dit moment, en dat is voor het OV van groot belang. Daarvoor is het wel nodig dat ook de plaatsingsprocedure met betrekking tot het personeel is afgerond. Dat is op dit moment nog niet het geval, want dit is een tot in detail geregeld proces met veel procedures, termijnen en dergelijke. Onder anderen is vertraging ontstaan door het feit dat door arbeidsonrust in het afgelopen najaar, niet alleen centraal de overleggen tussen regering en vakbeweging zijn opgeschort, maar dat dit ook overal in de regio is gebeurd. Er kon dus nog geen officiële vergadering worden belegd met de Ondernemingsraad, het Georganiseerd Overleg en het Bijzonder Georganiseerd Overleg. De provincie doet er alles aan om dit zo snel mogelijk gerealiseerd te krijgen en dan inderdaad op tijd te starten. Voorzover daarin bepaalde elementen nog niet zijn geregeld moet er verder worden gewerkt met de beperkte organisatie, maar hij hoopt het niet want het is mooier als per 1 januari 2005 echt kan worden gestart.

Er kan geen enkel misverstand over bestaan dat de discussie over de mogelijke vestigingsplaats op dit moment nog volledig open is. In het stuk staat ergens dat het Groningen zou zijn. Dat heeft te maken met het feit dat er in een dergelijk stuk nu eenmaal wel een plaats genoemd moet worden, maar zolang dat nog niet definitief is, is Assen ook in beeld. Het stuk is echter in Groningen opgesteld en dat betekent dat in het niet-definitieve stuk Groningen als vestigingsplaats genoemd blijft. Daar wordt ook verder niet zo'n punt van gemaakt, want de voorzitter van de stuurgroep zit op dit moment in Groningen. Op dit moment levert de provincie Drenthe de ad-interim directeur en het hele bedrijfsplan is verder in de provincie Drenthe gemaakt, dus daarin staat As-

sen voorlopig vermeld als vestigingsplaats aangezien de projectorganisatie hier is gevestigd. De staten moeten op dit moment de discussie over de vestigingsplaats maar laten wat het is, want er zal op volstrekt inhoudelijke gronden een open discussie worden gevoerd over welke plaats het meest geschikt is. Daarbij geeft hij wel aan dat Groningen en Assen de meest geschikte plekken zijn voor wat betreft bereikbaarheid met OV en dergelijke. In deze vergadering zal spreker niet met de commissieleden gaan onderhandelen over welke locaties wel of niet het meest geschikt zijn. De vraag die de heer Wieringa daarover stelt, beschouwt hij dan ook als een retorische vraag.

De heer WIERINGA merkt op dat hij graag inzage wil krijgen op grond van welke criteria de keuze voor een locatie voor vestiging wordt gemaakt.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat hij daar zojuist op heeft geantwoord dat er op zakelijke gronden een afweging zal worden gemaakt binnen de kaders die het bedrijfsplan en de begroting daarvoor stellen.

De positie van de gemeente Groningen is een interessante en ook een beetje ingewikkelde. De gemeente Groningen had tot voor kort de bevoegdheid voor het OV. Die gaat over naar de provincies, zoals eerder het stadsvervoer naar de provincie Drenthe is overgegaan. De stad Groningen was nog een van de uitzonderingen in den lande, maar gelet op het grote belang van het OV en de verwevenheid daarvan met het stedelijk beleid, zou het niet logisch zijn om dat geheel provinciaal te willen besturen. Daarom heeft de provincie Groningen besloten om die verantwoordelijkheid direct weer door te decentraliseren voor een aantal elementen aan de stad Groningen. Dat legitimeert ook dat de stad Groningen een plek heeft in het bestuur van het OV-bureau.

De heer BAAS vraagt of de stad Groningen wel mee kan beslissen in het kader van stemmingen en dergelijke, aangezien de stad Groningen officieel geen competentie heeft.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat dit wel kan, omdat de provincie Groningen een deel van haar beslissingsbevoegdheid aan de stad Groningen heeft overgedragen of teruggemandateerd. Dat legitimeert ook dat de stad Groningen op basis daarvan een stem heeft in het bestuur. Overigens

is dat voor spreker een van de belangrijke redenen geweest om in de hele stemverhoudingen en stemprocedures in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur ervoor te zorgen dat niet de ene partij de andere partij kan overrulen en vandaar dat er te lezen is dat er sprake moet zijn van unanieme beslissingen. Dat betekent een zware bestuurlijke last, maar ook een verantwoordelijkheid om er met elkaar uit te komen, want er zou geen situatie moeten ontstaan dat de provincie en de stad Groningen de provincie Drenthe overrulen. Omgekeerd moet de provincie Drenthe samen met de stad Groningen ook niet de provincie Groningen buiten spel willen zetten en vandaar dat er is gekozen voor een constructie waarbij unanimiteit van stemmen vereist is. Dat geldt uiteraard niet voor alle dagelijkse operationele aangelegenheden, want het OV-bureau moet natuurlijk wel zaken kunnen doen. Het gaat dan ook vooral om grote beslissingen zoals budgetten, concessies, programma's van eisen en dergelijke. Op aandrang van deze staten wordt het algemeen bestuur behoorlijk verbreed, dus er is voor gekozen om er drie leden uit ieder college in te zetten. Dat geldt dus zowel voor de stad als de provincie Groningen. Ieder college maakt uiteraard zelf uit wie dat zijn en in Drenthe is daar nog geen beslissing over genomen. Wel maakt daar in ieder geval de portefeuillehouder verkeer en vervoer deel van uit. Het is dus zo dat drie leden uit het college in het bestuur zitten. De overige twee collegeleden - want zowel de stad als provincies hebben alle momenteel vijf collegeleden - zijn dan gelijktijdig plaatsvervangend lid. In ieder geval is gewaarborgd dat belangrijke beleidsbeslissingen centraal in het college komen.

Natuurlijk wil de provincie de vinger aan de pols houden om te kijken hoe het OV-bureau loopt. Er is voor gekozen om dit over twee jaar te doen, want voordat iedereen op zijn of haar plek zit en alles werkt, is zo weer wat tijd verstreken. Ook dient er ervaring te zijn met het verloop rond de concessieperioden, aanbestedingen en dergelijke. Daarom is gekozen voor twee jaar, zodat over ongeveer twee jaar een evaluatie zal plaatsvinden. Dat betekent natuurlijk niet dat niet bij voortduring door colleges, het bestuur, maar ook door de staten bij begrotingen en allerlei mogelijke commissievergaderingen de vinger aan de pols wordt gehouden en er evaluatieve vragen en opmerkingen kunnen worden gemaakt. Daar heeft het OV-bureau natuurlijk wel belang bij. Er moet

ook niet ieder jaar een complete evaluatie worden gestart, want dat betekent nogal wat. Over twee jaar komt er dus een compleet verhaal en dat wordt ook aan de staten voorgelegd. Zaken die van een zodanig groot politiek en maatschappelijk belang zijn dat zij ook in de staten behandeld zouden moeten worden, zijn op voorhand niet vast te stellen want die zaken die per definitie van belang zijn, liggen al vast in de wetgeving, nota's etc. Ook de budgetten voor het OV, de verhouding tussen OV en ruimtelijke ordening en de kwaliteitseisen die er worden gesteld zullen een plek krijgen in het programma Verkeer en vervoer. Al die zaken liggen vast en daarnaast hebben de staten het budgetrecht bij de begroting. Er liggen daarnaast verschillende nota's voor. Er kunnen echter hele andere zaken zijn die van groot belang zijn. Op dat moment is het aan het college om daar alert op te zijn en dat ook aan de staten voor te leggen. Als dat niet wordt gedaan, dan zijn de staten er over het algemeen als de kippen bij om het aan het college te vragen. Er is wel aangegeven vanuit welke gedachtegang het bestuur met dergelijke zaken moet omgaan. Op dit moment valt uitsluitend het OV onder het OV-bureau. In de provincie Drenthe is dat bovendien nog niet het OV in de gehele provincie. In de loop van de komende tijd zal het gehele OV in de provincie Drenthe komen te vallen onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van het OV-bureau. Op dit moment is bijvoorbeeld de aanbesteding Zuidoost-Drenthe nog door de provincie zelf gedaan. Het ligt in de rede dat dit in de komende tijd ook onder de formele verantwoordelijkheid van het OV-bureau gaat vallen. Collectief vraagafhankelijk vervoer is een voorbeeld wat er hier en daar nog niet onder valt, maar dat zou eigenlijk wel moeten en werkt integratiebevorderend. Vervoer per spoor valt er ook nog niet onder, maar dat heeft andere oorzaken die voor Drenthe nog geen relevantie hebben, maar wel voor Groningen en Friesland waar de provincies die verantwoordelijkheid voor spoorlijnen al hebben. De provincie is bezig met discussies over Zwolle en Emmen en het is volstrekt logisch dat dit er op termijn ook bij wordt betrokken, maar niet eerder dan dat dit ook technisch gereed is. Daar kan spreker moeilijk een termijn bij noemen. Theoretisch kan het zelfs nog verder worden uitgebreid, want er zijn landen in de wereld waarin de OV-autoriteit ook een zware stem krijgt in de infrastructuur die van belang is voor het OV. Dat is allemaal denkbaar,

maar nu nog drie straten verder. Er moet eerst worden gezorgd dat dit OV-bureau echt goed draait en de toegevoegde waarde levert die noodzakelijk is.

De heer LANGENKAMP merkt op dat in het POP II is gesproken over de mobiliteitsmeting die kan worden gedaan. Dat is precies het snijpunt dat de heer Swierstra nu bedoelt, namelijk hoe is de invloed van het OV en de locaties waar er gebouwd gaat worden. Daar is in Drenthe een hele discussie over gevoerd. Is die discussie in Groningen net zo verlopen? Verder zegt de heer Swierstra dat dit nu nog drie straten verder is, maar dat vindt spreker eigenlijk niet want in het POP staat dat het kan, maar dat het nog moet worden uitgewerkt.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat waar hij zojuist op doelde ook het operationele beheer behelst en de investeringsverantwoordelijkheden voor infrastructuur. Die zouden theoretisch onder een OV-autoriteit kunnen vallen, maar daarvan zegt hij dat dit een aantal straten te ver is. Wat in het POP is opgeschreven is het zekerstellen van de relatie tussen de planning op het gebied van ruimtelijke ordening en OV. Op het moment dat er verkeerd wordt gepland beïnvloedt dat in negatieve zin de exploitatie van het OV. In Groningen wordt dat ook zo gedaan, want in de Regiovisie Groningen-Assen zijn heel helder die afspraken gemaakt. Die afspraken liggen ook vast in besprekingsverslagen en het convenant en dergelijke. Het gaat niet zover dat de gemeenschappelijke regeling van het OV-bureau een vetorecht heeft, want daarmee zou te sectoraal een algemeen democratische afweging kunnen worden doorbroken, maar het advies van het OV-bureau is wel zeer zwaarwegend en als dat niet gevolgd wordt dan komt het op tafel bij het bestuur van de Regiovisie dat vast moet stellen of een weg, woonwijk of bedrijventerrein wordt gepland en of deze slecht is voor het OV. Over de negatieve gevolgen daarvan moet dan vervolgens worden gesproken, want het geheel dient ook te worden afgewogen in termen van cultuur, milieu en landschap. Het mag niet zo zijn dat ongestraft de gevolgen van een dergelijke verkeerde beslissing vanuit de optiek van het OV-bureau één op één vertaald moeten worden door het OV-budget, want dan zou dit ten koste gaan van de rest van de provincie. Dit zijn twee onderdelen uit dezelfde discussie.

De heer LANGENKAMP vraagt waar de afweging nu plaatsvindt en wat daarin de rol van het OV-bureau is.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat het OV-bureau een zware adviserende stem zal hebben als het gaat om inpassing van het OV. Zo kan het OV-bureau aangeven dat als een woonwijk ergens wordt aangelegd, dat betekent dat er dan geen buslijn kan komen. Spreker is het er met de commissie zeer over eens dat er een onderling samenhangend en coherent OV-beleid en beleid op het gebied van verkeer en vervoer en ruimtelijke ordening moet zijn. Dat is ook de reden dat uittreding lastig gemaakt moet worden, want het moet niet zo kunnen zijn dat een partner zo maar uit die gemeenschappelijke regeling kan treden. Dat kan zelfs niet met een vooraf opgestelde uittredingsregeling, wat er bij sommige gemeenschappelijke regelingen wel is. Dat kan wel waar er een wat eenvoudiger operationele samenwerking is, waarbij op voorhand kan worden berekend wat het gaat kosten als er een of twee partners uit stappen. In dit geval zitten er heel veel beleidsmatige aspecten aan en het gehele verhaal moet zich nog verder ontwikkelen, dus wanneer er nu al wordt vastgesteld op welke titel een partij eruit kan stappen, dan bestaat het risico dat er vastgesteld moet worden over vijf tot tien jaar dat partijen er veel te goedkoop zijn uitgestapt. Inmiddels zijn de belangen op OV-terrein dusdanig zoveel groter geworden dat de consequenties voor de overblijvende partners zo ingrijpend zijn dat pas op het moment dat een partij wil uittreden, kan worden vastgesteld wat de voorwaarden voor uittreding zijn. Zo kan het zijn dat het uitstappen van een partij behoorlijke consequenties heeft voor lopende aanbestedingstrajecten in de markt. Natuurlijk vindt erbij mogelijke uittreding arbitrage plaats, maar daarom is dit aan de ene kant vaag opgeschreven, terwijl dit aan de andere kant heel duidelijk met een doelstelling is gebeurd.

Eén OV-bureau moet inderdaad efficiënter en goedkoper kunnen werken dan drie verschillende bureaus. Dat denkt de provincie ook, maar daarmee is het niet gedaan, want het werk van het bureau is een communicerend vat met de mate van inspanning die er voor het OV wordt verricht, namelijk het verrichten van de ontwikkelfunctie en marketingfunctie en dergelijke. De omvang van de taken van het OV-bureau worden vooral daardoor bepaald. Er is daarom vanuit gegaan dat het bu-

reau voor de provincie budgettair neutraal in de markt gezet gaat worden. De drie partijen gaan daar dan ook geen extra geld aan besteden en dat betekent dat de medewerkers één op één overgaan. Op het moment dat een provincie of de gemeente dat niet wil omdat medewerkers zelf niet willen vanwege het feit dat zij iets anders gaan doen, dan moet de gemeente of de provincie het equivalent aan het OV-bureau betalen, zodat het OV-bureau daarvoor personeel kan inhuren. Het bureau bestaat, op grond van het bedrijfsplan, op dit moment ongeveer uit 18 fte, maar dat is uiteraard een flexibel verhaal. Op het moment dat er wordt gezegd dat er meer werk door de markt moet worden gedaan, of dat het OV-bureau in het omgekeerde geval nog meer taken naar zich toehaalt, zal het personeelsaantal fluctueren. Het aantal fte's kan dus wat fluctueren. Dat is geen wet van Meden en Perzen, maar dat betekent niet dat dan meteen weer een greep in de provinciale kas kan worden gedaan. Net zoals bij de exploitatie geldt dat dit met het bestaande budget moet, geldt dit ook voor de personele bezetting. Het niet rechtstreeks gekozen zijn van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling is een belangrijke reden waarom er destijds een gemeentelijke herindeling is geweest, namelijk veel zaken worden teruggehaald naar de gemeentebesturen en het provinciebestuur, maar er blijft een aantal taken over die gemeenschappelijk moet gebeuren. De legitimatie daarvan ligt bij het bestuursorgaan dat aan de staten verantwoording verschuldigd is en dat is het college van gedeputeerde staten. Dat college wordt ook niet rechtstreeks door de bevolking gekozen. In die zin verandert het niet, maar er wordt wel geprobeerd om de staten, gemeenteraden en de samenleving daar zo dicht mogelijk bij te betrekken. Dat laatste wordt gedaan doordat het consumentenplatform heel breed is samengesteld en dat zijn plek houdt. Bovendien zal dit platform de komende jaren een veel steviger plek krijgen. Natuurlijk blijven er inspraakreacties komen op programma's van eisen van burgers en instellingen en die reacties worden betrokken bij het geheel, al naar gelang hun status. Op dit moment ligt er een reactie naar aanleiding van de bezuinigingen en daar wordt netjes op gereageerd. De heer Popken vindt het vreemd dat de directeur de secretaris is van de gemeenschappelijke regeling, want wiens brood met eet, wiens woord men spreekt. Dat is nu juist precies de bedoeling, want

dat OV-bureau moet uitvoeren wat de provincie - de staten en het college - wil. Bij een gemeenschappelijke regeling is het een normale gang van zaken dat hier de koppeling wordt gelegd. Het OV-bureau is een uitvoerende dienst, dus kan daar ook het secretariaat onder vallen. Op dezelfde manier kan gezegd worden dat de directeur-secretaris van het provinciaal apparaat ook de secretaris is van het college van gedeputeerde staten. Zo zijn er nog meer equivalenten aan te wijzen.

TWEEDE TERMIJN

De heer BAAS komt terug op het punt omtrent de competenties. Als de provincie Groningen een competentie delegeert aan de gemeente Groningen, is die competentie dan volledig in die zin dat de gemeente Groningen ook kan meestemmen over het streekvervoer in Zuidoost-Drenthe, terwijl de gemeente Groningen volgens de wet geen competentie heeft? Wat kan dat voor juridische gevolgen hebben op het moment dat het tot een juridische procedure komt omdat er bezwaar is geuit tegen een besluit dat is beïnvloed door de gemeente Groningen?

De heer BOSSINA vraagt over artikel 30, tweede lid, met betrekking tot de mogelijkheid tot uittreding, dat de gedeputeerde aangeeft dat arbitrage ervoor zou kunnen zorgen dat partijen op een nette manier van elkaar af kunnen komen. Die arbitrage vindt spreker niet terug in artikel 30. Zou dat daar niet in opgenomen moeten worden, want nu lijkt het dat bij uittreding de stad Groningen en de provincies Groningen en Drenthe wel even de voorwaarden gaan bepalen. Waar ligt die arbitrage dan?

De heer SWIERSTRA wil nog wel even kijken naar de mogelijkheid om die arbitrage op een andere manier vast te leggen. De aanname is dat gemeenschappelijk wordt gekeken naar de mogelijkheid tot uittreding en dat alle partijen daar hun belang in wegen. Wanneer zij daar onderling niet uitkomen, dan komt het uiteindelijk terecht op de bureaus van de colleges van gemeente en provincies. Stel dat het bestuur geen besluit neemt, terwijl het om een belangrijk besluit gaat dat unaniem moet zijn, dan is er altijd de uitweg naar de colleges en het algemeen bestuur. Als die er niet uitkomen dan is er het conflict dat overheden on-

derling nu eenmaal wel eens kunnen hebben en dan wordt al snel bij arbitrage uitgekomen. Of dat nu ook weer juridisch moet worden vastgelegd, vraagt spreker zich af, want overheden onder elkaar hebben ook al zo hun eigen instrumenten om dit soort conflicten te regelen. Spreker zegt toe dat hij zal nakijken of het nodig is om de mogelijkheid tot arbitrage vast te leggen.

Hetzelfde geldt eigenlijk ook voor de vraag van de heer Baas. Zoals spreker er nu tegen aankijkt, dan levert zijn vraagstelling geen problemen op. Ook de stad Groningen is, als gekeken wordt naar de budgetten die via het OV-bureau worden ingebracht, een belangrijke partner en dat deze meebeslist over Zuidoost-Drenthe is een logische zaak, aangezien er ook in Zuidoost-Drenthe doorgaande lijnen naar de stad Groningen zijn. Die vormen met elkaar de exploitatieve basis voor het totale systeem en daarom is ervoor gekozen om dat soort besluiten in unanimititeit te nemen. De ontwikkelingen van de afgelopen jaren hebben spreker gesterkt in de veronderstelling dat dit ook lukt, want er zijn heel veel lastige problemen opgelost. Er waren heel grote belangenverschillen en onlangs waren er ook weer problemen hoe de bezuinigingen dienden te worden toebedeeld. Daaruit is echter gebleken dat de desbetreffende overheden bereid waren hun verantwoordelijkheden te nemen voor het totaal. In die zin ziet spreker geen problemen en bij beroepsprocedures kan spreker zich dat ook niet goed voorstellen.

De heer BAAS vraagt of die formele delegatie van die competentie ook zodanig is geregeld dat dit geen problemen geeft als het gaat om de uitvoering van de wet.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat, voorzover hij nu kan overzien, geen problemen oplevert. Er zal echter vast wel een jurist op deze wereld zijn die daar anders over denkt, dus spreker laat daar nog even naar kijken en zal daar schriftelijk op reageren.

De VOORZITTER constateert dat de verschillende fracties unaniem positief adviseren ten aanzien van het voorliggende statenstuk, zodat hij voorstelt om dit statenstuk als A-stuk, waarover geen discussie meer hoeft plaats te vinden in de staten, aan de staten aan te bieden.

De COMMISSIE stemt hier unaniem mee in.

9. Brief van 27 oktober 2004, kenmerk 44/6.4/2004005535, inzake Bestemmingsplan Santbrincke van de gemeente Hoogeveen

De VOORZITTER merkt op dat het hier om een afwijkingsprocedure gaat en daarvoor is advies van deze commissie nodig. Hij vraagt of de commissie met dit voorstel van het college instemt.

De heer IDEMA merkt op dat hij de gang van zaken rondom dit bestemmingsplan betreurt, maar hij ziet ook de noodzaak om dit juridisch en planologisch te regelen. Hij gaat dan ook morrend akkoord met het voorstel van het college het bestemmingsplan goed te keuren. Dit ook gezien de voorgeschiedenis en de reeds eerder gedane toezeggingen. Wel heeft hij nog een paar vragen aan de gedeputeerde. De gemeente Hoogeveen is reeds in 1999 gevraagd om met een nieuw bestemmingsplan te komen en vijf jaar na dato ligt het voorliggende bestemmingsplan bij het college. Dit is, gezien de importantie van dit dossier, rijkelijk laat. Deelt het college deze mening en welke acties heeft het college genomen om dit te bespoedigen? Liggen er op dit moment nog meer bestemmingsplannen bij de provincie die afwijken van het POP? Wordt het POP door alle gemeenten nageleefd of krijgen de staten nog meer van dit soort brieven? Wat stelt de provincie zich in voorkomende gevallen voor bij het interveniëren met de haar ter beschikking staande bestuurlijke middelen? Bedoelt het college dan de sloop van illegaal opgerichte bouwwerken?

De heer WIERINGA stelt vast dat er gelukkig flexibiliteit in POP II aanwezig is, zoals is aangegeven in onderdeel E.2 van POP II. Indien deze flexibiliteit niet aanwezig was zou dit alleen maar tot onnodige kapitaalvernietiging leiden en daar is Drents Belang geen voorstander van. Hij gaat van harte akkoord met de voorgestelde afwijking van POP II.

De heer LANGENKAMP vindt het toch moeilijk dat de ene fout wordt goedge maakt met een andere fout. Hij vindt het vreemd dat uit dossieronderzoek niet kon worden achterhaald welke overwegingen hieraan ten grondslag hebben gelegen. In een land waarvan nagenoeg alles op schrift wordt

neergelegd, is het vreemd dat dit niet kan worden achterhaald. Als met dit stuk wordt ingestemd, kunnen er dan woningen worden bijgebouwd?

De heer POPKEN is verrast dat achteraf in feite een heel bouwplan is gerealiseerd in de illegaliteit, terwijl het ook nog eens bovenmodaal is. Het zij echter zo. De vraag is nu om het achteraf te legaliseren en spreker voelt zich daarbij met de rug tegen de muur aangezet, want wat kunnen de staten anders dan in dezen een beslissing te nemen. Het college vraagt hierom en hij kan niet anders dan hieraan meewerken. Hij heeft er echter erg veel moeite mee. Van de andere kant hebben deze wijzigingen ook nog een financiële kant, want bestemmingsplanwijzigingen vragen nogal hoge financiële bijdragen. De vraag is wie deze nalatigheid betaalt.

De heer DE JONG voelt zich ook met de rug tegen de muur gezet. Het is vreemd dat in het meest bureaucratische land van Europa de Wet op de Ruimtelijke Ordening(WRO)-procedures destijds voor dit plan niet zijn doorlopen en dat de gemeente Ruinen destijds een snood plan heeft uitgevoerd waarmee de gemeente Hoogeveen opgezadeld is geworden. Staan de staten nog meer verrassingen te wachten op dit gebied? Hij hoopt dat dit slechts eens en voor altijd is en zal de goedkeuring aan dit stuk niet onthouden. De staten kunnen echter niet alles en hij vindt de gehele gang van zaken zeer kwalijk.

De heer HAAR vindt dit een typisch voorbeeld van een ach- en weedossier. Toen in 1984 het Noorderhuis afbrandde, dat op de plek stond waar nu de Santbrincke staat, ontstond er een groot probleem, want de gemeente Ruinen zat met drie hectare grond in de maag. De gemeente Ruinen had ook al een dikke strop omdat de Dr. Looijengaschool die op datzelfde terrein stond, een groot exploitatietekort had wat ook voor rekening van de gemeente kwam. De gemeente Ruinen wist niet precies wat zij hiermee aan moest. Klaarblijkelijk wist de gemeente niet dat het een cultuurhistorisch buitengewoon interessant gebouw was dat 60 jaar oud was en was ontworpen door een gerenommeerde architect. Het Noorderhuis brandde echter af en er zouden vervolgens seniorenwoningen met een centrale voorziening op gebouwd worden. Dat was het mooie verhaal van een projectontwikkelaar, maar

dat verhaal ging niet door. Er kwamen gewone woningen op te staan. Wat er toen gebeurd is, had nooit mogen gebeuren, want op een plek waar een sieraad stond, namelijk het Noorderhuis, is een ontsierend iets voor in de plaats gekomen. Op dit moment is het niet meer haalbaar, zo niet onmogelijk, om het daar te verwijderen. Eigenlijk zou het beleid erop gericht moeten zijn om op termijn bij een nieuw bestemmingsplan dit simpelweg te laten verdwijnen. Het oude komt daarmee niet terug, maar in deze omgeving misstaan de gebouwde 45 woningen volstrekt. Er zijn geen reguliere en zwaarwegende mogelijkheden om deze woningen nu nog weg te halen. In die zin stemt D66 in met het voorstel, maar er moet lering uit worden getrokken dat wanneer zich dit soort zaken voordoen, er eerst naar andere mogelijkheden wordt gekeken. Hij neemt aan dat in wat grotere gemeenten, met wat meer kennis op het gebied van wetgeving en dergelijke, dit ook niet meer zal gebeuren.

De heer SMIDT heeft begrip voor alle vormen van ongenoegen die hier uitgewisseld zijn. Hij wijst erop dat de VVD in het verleden, bijvoorbeeld in 1999, al heeft uitgesproken dat afbreken ook zinloos is en kapitaalvernietiging betekent. De vrijstaat Ruinen heeft toen echter iets uitgehaald wat niet mocht en het is wel toevallig dat het zo lang duurt voordat het eindelijk in het gerede komt. Wat opvalt, is dat de provincie het advies van de Commissie voor Gemeentelijke Bestemmingsregelingen volgt. Dit is dan namelijk wel gebeurd, maar op het gebied moet onmiddellijk een conserverend bestemmingsplan rusten. Dat betekent dus dat die huizen op de vierkante meter zijn bevroren, want het bouwvlak ligt vlak om de gevel en de nokhoogte ligt ook vast. Hadden die bewoners die daar nu wonen er dan zo'n schuld aan dat zij daar nu, op een flauwe manier, achteraf het slachtoffer van worden? Is het dan nodig om die mensen op basis van fouten die diverse overheden hebben gemaakt, op te zadelen met een omstandigheid die ergens anders bij vrijstaande woningen bijna niet voorkomt?

De heer JONKER merkt op dat de staten hun controlerende functie niet meer hoeven uit te oefenen, want alles is al bekend. Dit is een typisch voorbeeld van een falende gemeentelijke overheid. Spreker is het wat dat betreft met de heer Smidt eens als het gaat om zijn opmerking over

de vrijstaat Ruinen. Daar zijn nog wel meer voorbeelden van bekend. Het is dus een gegeven en hij adviseert dan ook om dit maar te legaliseren en de beperktheid waar de heer Smidt het over heeft kan hij billijken, want er is daar geen enkele ruimte om nog verder te bouwen, zo dicht staat het op elkaar. Het is dan ook wel goed dat het bestemmingsplan wat strak is.

De heer WENDT merkt op dat de statenleden laatst op bezoek zijn geweest bij de gemeente Hoozevee en het is jammer dat de bus niet even in het gebied Santbrincke is gestopt. Het is een stukje witte schimmel in Drenthe en dat wordt nu gelegaliseerd en gelegitimeerd. Indien de staten zich echt willen positioneren kunnen zij natuurlijk ook gewoon tegen stemmen, want dan halen de staten nog eens het nieuws met het bericht dat 45 woningen afgebroken moeten worden. Dat die woningen afgebroken moeten worden, daar werkt spreker echter niet aan mee. Tot hoever het begrip rusthuis onder argument 3 strekt is ook maar de vraag, als gedacht wordt aan Santbrincke, wat het gaat om 45 woningen. De bewoners wonen er nu eenmaal en kennelijk niet allemaal tot volle tevredenheid, gezien het feit dat de doorstroom vrij groot is. De staten moeten hier achteraf maar mee akkoord gaan, want feitelijk kunnen zij niet veel anders.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat de teneur heel duidelijk is. Ook zij was hogelijk verbaasd toen zij dit verhaal onder ogen kreeg. Ook spreekster vroeg zich af waarom dit allemaal zo vreselijk lang heeft moeten duren. Dat heeft te maken met het feit dat de gemeente Hoozevee in het jaar 2000 het bestemmingsplan wilde regelen. In juni 2000 is het plan naar de provincie gestuurd en daar is een reactie op gekomen van het Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen. Vervolgens heeft de gemeente hier heel veel reacties van de bevolking op gekregen. Dat heeft er toe geleid dat de gemeente dit zorgvuldig wilde afhandelen. Vervolgens is ook gezegd dat de gemeente de plannen aan de nieuwe woningwet wilde gaan toetsen. Ook dat heeft ermee te maken dat dit in zijn geheel vijf jaar heeft geduurd. Spreekster is heel blij dat dit nu eindelijk legaal kan worden. Op de vraag of er nog meer van dergelijke zaken in de provincie liggen die de staten vandaag of morgen op hun bordje krijgen, antwoordt zij op dit moment ontkennend. Het POP is

vastgesteld en daarin staat dat voor bepaalde zaken van maatschappelijk belang eventueel afgeweken kan worden van het POP. In het POP zit nu eenmaal de nodige flexibiliteit en dat betekent dat er opnieuw een dergelijk plan ter tafel kan komen. Dat sluit zij niet uit, want er liggen hele mooie plannen in de week. Hierbij denkt spreekster bijvoorbeeld aan de structuurvisie Hoozevee. Indien de staten die flexibiliteit niet willen, dan zijn de staten daar wel wat erg laat mee. Als het gaat om het interveniëren in dergelijke zaken, dan is de gemeente verantwoordelijk voor handhaving en niet de provincie. De provincie zal er echter nauw op letten of die handhaving ook plaatsvindt en indien dat in de optiek van de provincie te weinig gebeurt, dan zal de provincie actie ondernemen in de richting van de inspectie van VROM en dat zal kunnen betekenen dat er iets afgebroken moet worden. In deze casus is het volstrekt helder dat al in 1999 de teneur is gezet door de fractie van de VVD, die zich afvroeg waar de vrijstaat Ruinen mee bezig was. Op de vraag of te achterhalen is of spreekster weet hoe dit allemaal is gekomen, moet zij ontkennend antwoorden. Zij had nog even de hoop dat de heer Haar op deze vraag antwoord zou kunnen geven, maar blijkbaar ligt het dossier niet bij de heer Haar, ondanks diens historische schets. De provincie staat dus met de rug tegen de muur en moet hieraan een einde maken door het plan te legaliseren, zij het schoorvoetend. Ten aanzien van de vraag in hoeverre er nog uitbreiding mogelijk is in dit plan, is spreekster met de heer Jonker van mening dat dit niet mogelijk is, want er kan geen woning meer bij.

De heer SMIDT doelde ook niet op woningen, maar die bewoners mogen niet eens een serre of klompenhol aanbouwen.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij dan hun klompen maar buiten neer moeten zetten.

De heer POPKEN heeft nog gevraagd of er nog financiële gevolgen zijn verbonden aan de bestemmingsplanwijziging en wie dat dan moet betalen.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat de verantwoordelijkheid bij de gemeente Hoozevee ligt.

De VOORZITTER concludeert dat de commissie unaniem, zij het schoorvoetend, positief adviseert met betrekking tot de goedkeuring van het Bestemmingsplan Santbrincke.

10. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 15.37 uur.

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, gehouden op 22 november 2004 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

6 De heer SWIERSTRA heeft e-mails van burgers, verzonden naar aanleiding van het programma van eisen voor de Zuiderzeelijn, niet gezien en zegt toe dat hij ernaar zal vragen.

14 De heer SWIERSTRA zegt toe dat hij zal nakijken of het nodig is om de mogelijkheid tot arbitrage vast te leggen.

HW